

6. Trh práce

6.1 Zaměstnanost a nezaměstnanost

Zaměstnanost i nezaměstnanost se mírně zvyšovala. Mzdový růst si vlivem výraznějších nerovnováh na trhu práce udržoval svižné tempo. Kupní síla mezd se postupně blížila úrovni z roku 2021.

Na trhu práce se postupně promítaly dopady loňského zrychlení růstu ekonomiky. Přetrvával mírný růst počtu zaměstnanců i sebezaměstnaných, jehož těžiště nadále spočívalo ve službách, kde se také více rozšiřovala nabídka zkrácených pracovních úvazků. Vyšší investiční aktivita v ekonomice se promítla do zaměstnanosti ve stavebnictví. V průmyslu i primárním sektoru ekonomiky naopak pracovní místa ubývala. Ve zvýšené intenzitě pokračoval příliv pracovníků ze zahraničí, vedle Ukrajiny i ze vzdálených asijských států. Očekávání firem v oblasti zaměstnanosti se během léta zlepšovala, dopad vnějších geopolitických turbulencí nebyl dosud v této oblasti příliš patrný. Nezaměstnanost, vč. její dlouhodobé složky, se dále lehce zvyšovala. Nabídka volných pracovních míst spíše stagnovala a přetrvával dlouhodobý citelný strukturální nesoulad nabídky a poptávky. Nominální mzdy stabilně rostly, svižněji často i v mnoha nízkovýdělkových odvětvích. Stabilizace cenové hladiny v ekonomice vedla k rychlému růstu reálných mezd, jenž byl v 1. pololetí patrný ve všech hlavních odvětvích. Kupní síla hrubých zaměstnaneckých výdělků stále mírně zaostávala za úrovní z roku 2021.

Mírný mezikvartální růst zaměstnanosti letos zrychlil. Počet pracujících v Česku se opět posunul na historické maximum.

Mírný růst zaměstnanosti pokračoval rovněž na počátku letošního roku. Celkový počet pracovníků¹ se v 1. čtvrtletí 2026 mezikvartálně navýšil o 0,1 % a navázal na slabou dynamiku z loňského roku. Nicméně ve 2. čtvrtletí tempo zřetelně zrychlilo na 0,9 %, především vlivem zlepšené situace v průmyslu i rostoucí poptávky po vyspělých podnikových službách (soustředěných zejména v profesních, vědeckých, technických a administrativních činnostech). Pracovníků však přibývalo téměř ve všech hlavních odvětvích. Zaměstnanost v celé ekonomice aktuálně dosahovala rekordních 5,60 mil. osob a proti maximální hodnotě z období poslední konjunktury (4. čtvrtletí 2018) byla vyšší již o 4,2 % (+224 tis.), což bylo spojeno mj. s rozvojem veřejných služeb².

Na mírném meziročním růstu počtu pracovníků se podíleli zaměstnanci, ale i drobní podnikatelé, jejichž role se zvyšovala v řadě odvětví tržních služeb.

Za 1. pololetí 2026 celková zaměstnanost meziročně vzrostla o 1,3 %³, téměř identicky posilovala i po celý loňský rok. K nynějšímu růstu přispěli ze dvou třetin zaměstnanci (+49 tis., +1,0 %), relativně silnějším tempem se ale navyšovaly stavy sebezaměstnaných (+2,7 %), což platilo po většinu období po ústupu pandemie. Z pohledu odvětví měly pro celkovou dynamiku zaměstnanosti v ekonomice nadále zcela zásadní vliv veřejné služby⁴. V nich totiž pracovalo meziročně o 2,3 % osob více a na tomto nárůstu, nejvyšším za poslední čtyři a půl roku, se podílela všechna odvětví (nejvíce zdravotní a sociální péče spolu se vzděláváním). Shodným tempem se zvyšovala zaměstnanost i v dlouhodobě se rozvíjejících profesních, vědeckých, technických a administrativních činnostech, letos z drtivé části díky nebyvale silnému růstu sebezaměstnaných⁵. Tento segment významně podpořil růst také v různorodém odvětví ostatních činností⁶ (+3,7 %) a přispěl rovněž i k mírnému oživení celkové zaměstnanosti v peněžnictví a pojišťovnictví (+2,6 %). Naopak fakticky pouze zaměstnanci se postarali o navýšení počtu pracovníků v relativně malém a

Růst zaměstnanosti ve veřejných službách byl nejvyšší za posledních 4,5 roku. Dařilo se i vyspělejším podnikovým službám,

¹ Údaje o zaměstnanosti vycházejí z pojetí národních účtů. Jsou vyjádřeny ve fyzických osobách a očištěny o sezónní vlivy. Na rozdíl od údajů z podnikové statistiky či z výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) zahrnují např. i odhad vlivu šedé ekonomiky.

² V odvětví veřejná správa a obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče bylo letos ve 2. čtvrtletí ve srovnání s koncem roku 2018 zaměstnáno o 13 % (+135 tis.) osob více. Významný vliv mělo i navýšení v profesních, vědeckých, technických a administrativních činnostech (+10 %), informačních a komunikačních činnostech (+23 %) a též v oblasti nemovitostí. Z tradičních odvětví hmotné výroby se zvýšila pouze zaměstnanost ve stavebnictví (+10 %, resp. +39 tis. osob), v průmyslu pracovníků citelně ubylo (−7 %, −102 tis.).

³ Letošní růst zaměstnanosti byl v Česku, stejně jako po celý loňský rok, svižnější než v EU. Ten v Unii v 1. pololetí 2026 činil pouze 0,5 %, mj. i vlivem přetrvávajícího poklesu v Německu (−0,5 %) či Rumunsku (−1,3 %). Ze středoevropských států zaznamenalo dále růst již pouze Polsko (+0,8 %). Vyšším tempem než v tuzemsku přibývalo pracovníků jen v šesti členských státech – např. v Itálii (+1,3 %) či Španělsku (+2,3 %). Meziroční vývoj zaměstnanosti z pohledu odvětví byl v Unii velmi podobný jako v Česku – celkový růst byl tažen drtivou většinou služeb (vyjma oblasti ICT) a stavebnictvím. Pokles postihl průmysl (−0,5 %) a primární sektor ekonomiky (−3,0 %).

⁴ Pro zjednodušení zde zahrnují uskupení odvětví Veřejná správa a obrana, Vzdělávání, Zdravotní a sociální péče.

⁵ Jejich počet v 1. pololetí vzrostl o 8,3 % (nejvíce po roce 2003), což zde kontrastovalo se slabým zvýšením u zaměstnanců (+0,3 %). Nelze vyloučit, že docházelo k přechodu osob mezi těmito formami zaměstnanosti. Obdobný proces v posledních letech patrně probíhá i ve finančnictví.

⁶ Ty zahrnují vedle kulturních, zábavních a rekreačních činností např. různé služby pro domácnosti (opravy výrobků, kadeřnické a kosmetické činnosti aj.). Zaměstnanost je v tomto odvětví tvořena z více než třetiny drobnými podnikateli (resp. sebezaměstnanými).

nemovitostem či oborům s vazbou na cestovní ruch.

specifickém odvětví činností v oblasti nemovitostí (+5,8 %)⁷. Ve zbývajících oblastech služeb přibývalo pracovníků velmi pozvolně. V uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství letos růst zvolnil na 0,8 %, tedy nejnižší tempo za poslední tři a půl roku. Na jedné straně se zde dále rozvíjely aktivity navázané na cestovní ruch, současně však pracovních míst nepřibývalo ve váhově významnějších segmentech (obchod, doprava a skladování). Navíc růst byl v tomto uskupení nadále tažen jen zaměstnanci (počet sebezaměstnaných totiž stagnoval a stále zaostával za úrovní z roku 2019). V informačních a komunikačních činnostech se celková zaměstnanost zvýšila o 1,3 %, avšak v rámci 1. pololetí šlo o nejnižší tempo za posledních jedenáct let⁸.

Ke svižnému růstu ve stavebnictví letos přispívali zejména zaměstnanci. Zaměstnanost ve zpracovatelském průmyslu i zemědělství nadále mírně klesala.

Mimo sektor služeb přibýlo letos (obdobně jako v úhrnu za celý loňský rok) pracovníků hlavně ve stavebnictví (+2,4 %). Zatímco k růstu v roce 2025 zde výrazně pomohli drobní podnikatelé, letos byl z drtivé části v režii samotných zaměstnanců, jejichž tempo růstu patřilo k nejvyšším v „post-pandemickém období“. Ve zpracovatelském průmyslu pokračoval mírný, avšak dlouhodobější pokles zaměstnanosti (v 1. pololetí meziročně o 0,5 %). Ten se nevyhýbal ani většině tradičních exportních oborů. Náznak stabilizace či drobného oživení lze pozorovat v segmentu drobných podnikatelů⁹. V ostatním průmyslu se zaměstnanost mírně zvýšila (+2,5 %), neboť dopady hlubokého útlumu v těžbě a dobývání dokázala kompenzovat rostoucí zaměstnanost v energetice či ve vodním a odpadovém hospodářství. V primárním sektoru zemědělství, lesnictví a rybářství se počet pracovníků snížil o rovná 2 %, podobně jako loni zejména vlivem citelnějšího úbytku významné kategorie sebezaměstnaných. Celé odvětví se nadále potýkalo se zvýšenými nákladovými tlaky i sílící dovozní konkurencí, což se negativně promítalo do rentability řady druhů zemědělských i rostlinných výrob.

Počet odpracovaných hodin rostl nadále ve většině odvětví svižněji než fyzický počet zaměstnanců.

Meziroční růst celkového počtu odpracovaných hodin¹⁰ v ekonomice vystoupal letos v 1. pololetí nejvýše od konce roku 2022 (+2,7 %¹¹). Obdobně jako v předchozích letech (od ústupu pandemie covidu-19) narůstal počet hodin rychleji než počet zaměstnaných (ve fyzických osobách). Z pohledu hlavních odvětví je letos tato disproporce zvlášť patrná ve stavebnictví (kde rostla odpracovaná doba oproti zaměstnanosti více než dvojnásobným tempem¹²), v menší míře platí i ve většině dalších oblastí ekonomiky, vyjma některých menších odvětví služeb (např. činnosti v oblasti nemovitostí). To může souviset s nedostatkem manuálních pracovníků (bez ohledu na kvalifikaci), ale také specialistů na trhu.

Meziroční posilování hodinové produktivity práce se letos zastavilo. Příznivý vývoj ale pokračoval ve zpracovatelském průmyslu.

Mírný meziroční růst hodinové produktivity práce¹³ v tuzemské ekonomice, jenž se loni po tříleté odmlce obnovil, v 1. pololetí 2026 nepokračoval (−0,8 %). Proti posilování produktivity působily z tržních odvětví nejvýznamněji vyspělé podnikové služby a stavebnictví. Opačný vliv měly zejména informační komunikační činnosti. V růstu produktivity pokračoval také zpracovatelský průmysl (+0,5 %), obchod, doprava, ubytování a pohostinství (+0,4 %) a primární sektor ekonomiky (+1,8 %). Ve srovnání s předkrizovým rokem 2019 se aktuální úroveň produktivity práce v celé ekonomice nacházela o 2,4 % výše. Přispěly k tomu zejména zpracovatelský průmysl (s nárůstem o 11 %) a informační a komunikační činnosti

⁷ Vysoké tempo zaměstnanosti zde může souviset i s častějšími změnami zařazení podniků (při jejich zařazení do odvětví je zohledněna převažující činnost na základě předběžných údajů o tržbách, ty mohou být následně zpřesněny při využití podrobnějších údajů).

⁸ Oblasti ICT, stejně jako v peněžnictví a pojišťovnictví, čelí v dynamicky se měnícím technologickém prostředí výzvám, jak udržet konkurenceschopnost i vysokou produktivitu a současně efektivně využít relativně nákladnou, a ne vždy snadno dostupnou práci specialistů.

⁹ Počet sebezaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu se v 1. pololetí meziročně zvýšil o 1,2 %.

¹⁰ Údaje vycházejí z pojetí národních účtů a jsou očištěny o sezónní vlivy.

¹¹ Ve srovnání s 1. pololetím roku 2019 byl letos počet odpracovaných hodin v ekonomice vyšší o 5,1 %, z toho u sebezaměstnaných o 7,1 %. Analogické navýšení u počtu fyzických pracovníků činilo 4,1 %, z toho u sebezaměstnaných 6,1 %. Svižný letošní celkový růst odpracovaných hodin v ekonomice byl podpořen i nárůstem práce na dohody (DPP, DPČ). Dle experimentální statistiky ČSÚ vzrostl letos v 1. pololetí počet takto odpracovaných hodin meziročně o 14 % (mírně vyšší tempem se zvyšoval i po celý loňský rok).

¹² Z toho u sebezaměstnaných činil meziroční růst odpracované doby 9,1 % (při zvýšení fyzického počtu zaměstnanců o 1,2 %).

¹³ Vyjadřuje sezónně očištěné HDP, resp. hrubou přidanou hodnotu na úrovni jednotlivých odvětví (ve srovnatelných cenách roku 2020) na odpracovanou hodinu zaměstnanými osobami (po sezónním očištění).

Produktivita práce
vztahovaná na pracovníka
nadále velmi mírně rosla.

(+26 %), s odstupem dále peněžnictví a pojišťovnictví či primární sektor ekonomiky. Produktivita práce vztahovaná na pracovníka (ve fyzických osobách) se v 1. pololetí v celé ekonomice meziročně zvýšila o 0,6 %. Pokračoval tak její růst, byť mírnějšími tempy než po celý loňský rok.

Svížný růst počtu
pracujících cizinců
v Česku pokračoval. Jejich
přírůstek byl stále tažen
hlavně občany Ukrajiny,
přibýlo i Slováků
a Filipínců.

Vlivem demografického stárnutí i dlouhodobě přetrvávající nízké porodnosti se tuzemský trh práce potýká s nízkou zásobou volných pracovních sil¹⁴. To spolu se silícím tlakem firem na optimalizaci výrobních nákladů podněcuje poptávku tuzemských zaměstnavatelů po pracovnících ze zahraničí. V posledním období napomáhají snadnějšímu zaměstnávání cizinců legislativní změny snižující administrativní náročnost v této oblasti. Dlouhodobý příliv zahraničních pracovníků do Česka proto pokračoval. V dominantní skupině zaměstnanců jich dle aktuálních kvalifikovaných odhadů MPSV bylo letos v březnu na úřadech práce registrováno rekordních 957 tis. To bylo meziročně o 11,5 % více¹⁵ a tempo růstu mírně zrychlilo. Nejvíce meziročně přibýlo již tradičně občanů Ukrajiny (+62 tis. na 374 tis., z toho ženy +30 tis., na 199 tis.), dále Slovenska (+14 tis., na 230 tis.), Filipín (+4,4 tis., na 14,9 tis.) a Vietnamu (+2,3 tis., na 23,5 tis.). Z významnějších skupin cizinců rostl svižně počet občanů Indie, Číny a Kazachstánu, Uzbekistánu a Ázerbájdžánu (mezi 11 a 17 %). Naopak u řady početných skupin pracovníků z relativně chudších států střední a východní Evropy – především z Polska, Bulharska, Rumunska – jejich počet rostl minimálně (do 3 %), nebo se dokonce lehce snižoval¹⁶. To souvisí s postupným vyrovnáváním mzdové úrovně v tomto regionu. Třetina všech cizinců v zaměstnaneckém postavení v Česku byla letos v březnu registrována v Praze (spolu se Středočeským krajem polovina). Meziročně přibýlo cizinců ve všech krajích – nejvíce v Olomouckém (+18 %), v Praze (+14 %), nejméně v Libereckém (+8 %), Plzeňském a Středočeském (shodně + 9 %). Pouze v Karlovarském kraji nepřevažovali mezi zaměstnanci s cizím státním občanstvím muži.

Zrychlil příliv osob
z některých asijských
států. Počty pracovníků ze
střední a východní Evropy
se zvyšovaly spíše jen
mírně, či dokonce klesaly.

Cizinců v zaměstnaneckém
postavení zřetelně přibýlo
ve všech krajích.

Míra zaměstnanosti se
lehce zvýšila. Projevil se
dopad zlepšeného výkonu
ekonomiky i rychlejšího
rozšiřování zkrácených
úvazků.

Míra zaměstnanosti 15 až 64letých vystoupala letos dle údajů v VŠPS ve 2. čtvrtletí na 76,1 %. Meziročně se mírně zvýšila o 0,4 p. b. (srovnatelně rostla v průměru za oba předchozí roky), a to bez významnějšího rozdílu v dynamice mezi muži a ženami, jejichž zaměstnanost dosáhla 80,4 %, resp. 71,7 %¹⁷. Míra zaměstnanosti vzrostla v drtivé většině regionů soudržnosti¹⁸, vyjma oblasti Severozápad, kde současně dosahuje nejnižší úrovně (72,7 %, nejvyšší hladinu má naopak dlouhodobě Praha: 79,9 %). Do jejího aktuálního vývoje na národní úrovni promlouvá mírně zrychlující růst ekonomiky, plynule se prodlužující věk odchodů do důchodu a také rozšiřující se nabídka zkrácených pracovních úvazků, jichž v Česku téměř ze tří čtvrtin využívají ženy. Ve 2. čtvrtletí využívalo tuto formu práce již 16,0 % zaměstnaných žen (a 5,4 % mužů) a meziroční růst počtu osob s těmito úvazky zrychlil na 9,9 % (dvakrát více než v průměru za loňský rok)¹⁹.

¹⁴ Z údajů VŠPS plyne, že počet ekonomicky neaktivních osob, které si práci nehledají, ale přitom uvádějí, že by chtěly pracovat, dosáhl letos v 1. čtvrtletí 73 tis., meziročně o 8 % méně (a za posledních pět let činil pokles dokonce 28 %). Navíc pouze necelá pětina z tohoto počtu byla ovšem schopna nastoupit bezprostředně (do 14 dnů) do práce (významnou část potenciálních pracovních rezerv totiž tvoří studenti a ženy na rodičovské dovolené).

¹⁵ Vedle toho evidovalo MPO ve stejném období 145 tis. cizích státních příslušníků s živnostenským oprávněním v Česku (meziročně o desetinu více). Na tomto růstu se ze dvou třetin podíleli Ukrajinci, jichž v Česku podnikalo 51 tis., s odstupem následovali Slováci (28 tis.), Vietnamci (21 tis.) a s výraznějším odstupem Rusové, Rumuni, Němci a Poláci.

¹⁶ To se týkalo např. občanů Makedonie, Srbska a Bosny a Hercegoviny či Běloruska.

¹⁷ Česko v rámci EU dlouhodobě patří k zemím s vysokou mírou zaměstnanosti. Dle aktuálních dat za 1. čtvrtletí 2026 byla tato míra u osob ve věku 15 až 64 let za muže pátá nejvyšší v Unii (průměrnou úroveň EU převyšovala o 5,1 p. b.) a za ženy jedenáctá nejvyšší (+4,4 p. b.). Nicméně za Nizozemskem, které mezi členskými státy dosahuje nejvyšší zaměstnanosti, Česko zřetelně zaostávalo (u mužů o 5,3 p. b. a žen o 7,6 p. b.). V rámci členských států, jež vstoupily do EU až po roce 2000, Česko předčily jen některé malé ekonomiky (Malta, Kypr) a u žen i pobaltské státy. Z pohledu věku je v Česku oproti EU celková míra zaměstnanosti nižší pouze u 15 až 24letých, u žen ale rovněž ve skupině 25–39 let.

¹⁸ Jde o regiony na úrovni NUTS-2 (dle nomenklatury EU). Od letošního roku jsou čtvrtletní údaje z VŠPS k dispozici pouze na této (a nikoli dříve publikované) krajské úrovni (NUTS-3).

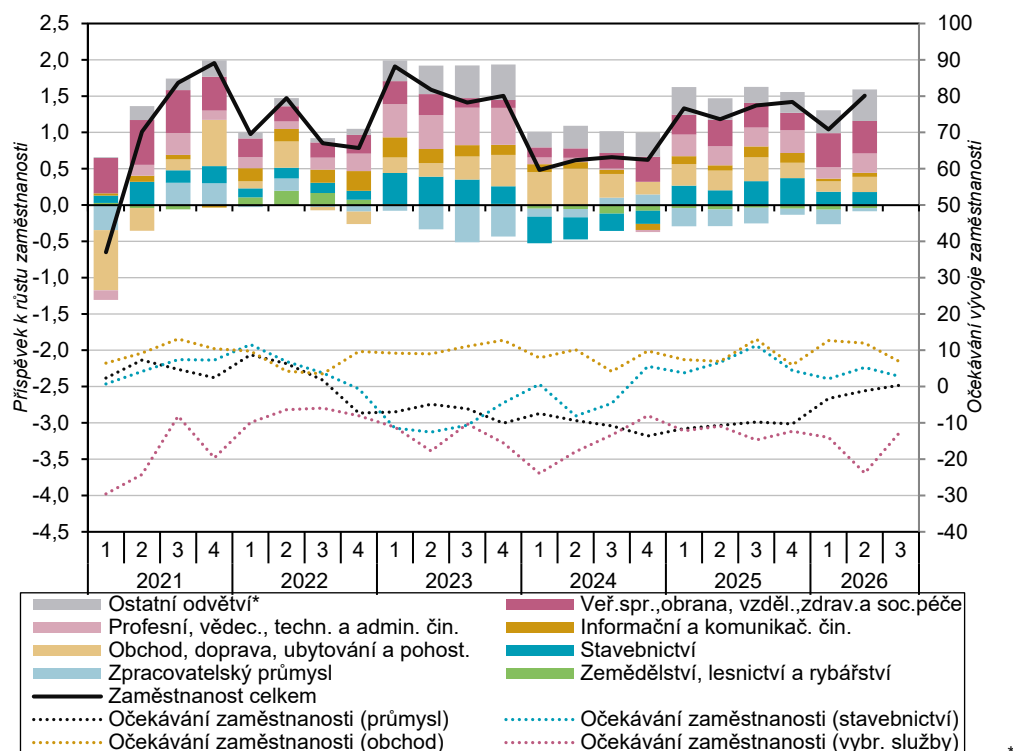
¹⁹ Na meziročním přírůstku počtu osob se zkrácenými pracovními úvazky ve 2. čtvrtletí 2026 (+49 tis.) se z 80 % podílely ženy, a to především posílením těchto úvazků u nejmladší pracovní skupiny (15–24 let) i té nejstarší (60 a více let). To souviselo také s obecnějšími změnami na pracovním trhu po ústupu pandemie covidu-19 a také se státní politikou zaměstnanosti, jež od roku 2023 stimulovala nabídku těchto úvazků (zejména formou slevy na pojistném u zaměstnavatelů, jež se týká vybraných skupin zaměstnanců, např. osob pečujících o dítě do 10 let, osob starších 55 let, osob se zdravotním postižením či studentů).

Krátkodobá očekávání podniků v oblasti zaměstnanosti se během letošního léta zvýšila. Nejpříznivější byla stále ve stavebnictví a obchodu.

Nedostatek volné pracovní síly významně limituje rozvoj stavebnictví, projevuje se ovšem též v některých oblastech služeb.

Krátkodobá očekávání tuzemských podniků v oblasti vlastní zaměstnanosti²⁰ se na samém počátku letošního roku zlepšovala a v březnu dosáhla nejvýše za poslední tři a půl roku (a jejich úroveň odpovídala dlouhodobému průměru). Vlivem vnějších šoků souvisejících se zhoršenou geopolitickou situací se následně očekávání mírně zhoršila (k většímu pohybu došlo u podniků ve službách), avšak během letních prázdnin došlo k návratu na úroveň z počátku letošního roku. Ve 3. čtvrtletí se největší optimismus v oblasti zaměstnanosti udržel ve stavebnictví, což kontrastovalo s podstatně opatrnějšími výhledy v řadě oborů služeb²¹. V průmyslu se očekávání od počátku roku plynule zlepšovala. V rámci dílčích odvětví přetrvávaly přirozeně významné rozdíly²². Podíl podniků, pro něž představuje nedostatek pracovní síly jednu z významných růstových bariér²³, byl i na počátku 3. čtvrtletí 2026 nejvyšší ve stavebnictví (41 %). Opačně tomu bylo ve službách (12 %) a v průmyslu (13 %), v nichž se role této bariéry meziročně velmi mírně zvýšila, ve stavebnictví tomu bylo naopak. Přesto existovalo několik vesměs menších oborů průmyslu a služeb, v nichž nedostatek pracovní síly představoval hlavní růstovou bariéru²⁴.

Graf č. 14 Celková zaměstnanost (meziročně v %), příspěvky odvětví k meziroční změně zaměstnanosti (v p. b.) a očekávání vývoje zaměstnanosti (saldo v p. b.)

*Těžba a energetika; Peněžnictví a pojišťovnictví; Činnosti v oblasti nemovitostí; Kulturní, zábavní a rekreační činnosti.

Poznámka: Saldo očekávání u podnikatelů vyjadřuje rozdíl v p. b. mezi kategoriemi růst vs. pokles vlastní zaměstnanosti v nejbližších třech měsících. Údaje jsou sezónně očištěny a vyjadřují průměr za celý kvartál, u posledního období průměr za první dva měsíce.

Zdroj: ČSÚ (národní účty), Eurostat (konjunkturální průzkumy).

²⁰ Není-li uvedeno jinak, jsou dále použity sezónně očištěné údaje.

²¹ Dle konjunkturálního průzkumu ze srpna předpokládalo (bez zohlednění sezónnosti) v tříměsíčním horizontu snižování počtu zaměstnanců 19 % firem ve službách, zhruba desetina shodně v průmyslu i stavebnictví (ale v obchodu jen 7 %). Naopak úmysl navýšovat stavy pracovníků byl nejzřetelnější ve stavebnictví (14 %), dále s mírným odstupem v průmyslu (11 %) obchodě (10 %) a službách (8 % firem).

²² Převažující negativní očekávání zaměstnanosti vyjádřily letos v srpnu podniky ve třetině *zpracovatelských průmyslových oborů*. Nejhorší vyhlídky měly hutnictví, elektronický průmysl a strojírenství, z menších oborů každodělný, dřevozpracující a papírenský průmysl. Naopak pozitivní výhledy přetrvávaly hlavně v elektrotechnice, kovodělném průmyslu, opravách strojů a zařízení, ostatním průmyslu (např. výroba sportovních potřeb), potravinářství, farmacie a tiskárenství. Ve *službách* převažovala negativní očekávání také ve třetině dílčích odvětví – nejvíce v telekomunikacích, peněžnictví, reklamě, veterinárních činnostech a některých administrativních a podpůrných činnostech. Naopak optimismus převládal v informačních činnostech, právních a účetnických činnostech, vedení podniků a poradenství v oblasti řízení, pracovních agenturách, pozemní dopravě, skladování či bezpečnostních a pátracích činnostech.

²³ Podniky mohly uvést více bariér současně.

²⁴ Jednalo se o výrobu ostatních dopravních prostředků, opravy strojů a zařízení a také ostatní průmysl (např. výroba sportovních potřeb, her a hraček aj.). V rámci služeb sem patřily pozemní doprava, stravování a pohostinství, architektonické a inženýrské činnosti, bezpečnostní a pátrací činnosti, úklidové činnosti, pracovní agentury a poskytování ostatních osobních služeb.

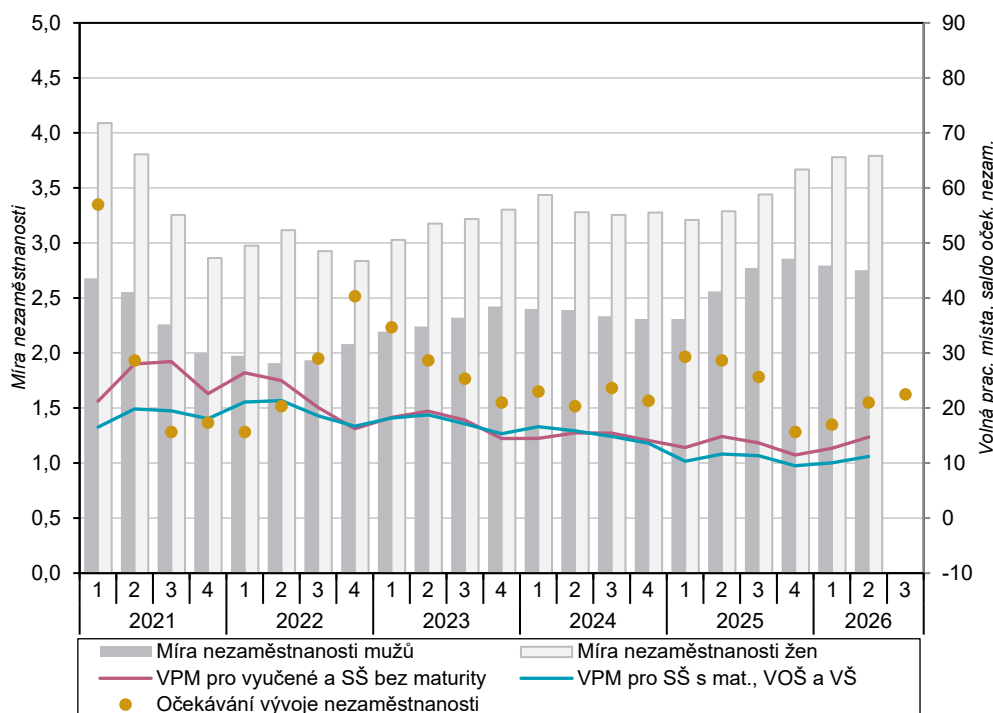
Obecná míra nezaměstnanosti pokračovala v mírném růstu. Přibýlo i dlouhodobě nezaměstnaných.

Nezaměstnanost v EU meziročně stagnovala. Mezi členskými státy dosahovala minima v Česku a maxima ve Finsku.

Obecná míra nezaměstnanosti²⁵ se po stagnaci v roce 2024 začala od loňského jara mírně zvyšovat. Nezaměstnanost 15–64letých tak letos v červenci činila 3,4 % (muži: 2,8 %, ženy: 4,0 %). Celková nezaměstnanost tak je srovnatelná jako za vrcholu pandemie (březen 2021) a vyšší byla předtím naposledy na počátku roku 2017. Nezaměstnanost se meziročně zvýšila o 0,3 p. b., mírně vyšším tempem rostla u žen. Rychleji narůstal počet dlouhodobě nezaměstnaných (meziročně v 1. pololetí o 14 tis., na 53 tis.), ti však stále tvořili pouze necelou třetinu všech nezaměstnaných (což se nevymyká dlouhodobému i mezinárodnímu kontextu). Pozitivní je, že významně nenarůstá skrytá nezaměstnanost (ve formě dočasného „úniku“ do ekonomické neaktivity)²⁶.

Nezaměstnanost v Česku zůstává přes svůj mírný růst z historického i mezinárodního hlediska nízká. Míra nezaměstnanosti 15 až 74letých dosáhla v červenci EU 6,1 % (muži 5,9 %, ženy 6,3 %) a meziročně dále stagnovala. Celková nezaměstnanost v Česku (3,3 %) dosahovala mezi členskými státy minima, u žen ovšem mělo lepší postavení hned sedm zemí (v čele s Bulharskem a Polskem, kde byla nezaměstnanost oproti tuzemsku nižší o 0,7 p. b.). V Německu dosahovala celkově 4,0 % a na Slovensku 5,7 % a meziročně se v obou případech lehce zvýšila (+0,2 p. b.). Nezaměstnanost dosahovala maxima ve Finsku s 10,5 % (+0,6 p. b.) a silně zasaženo bylo také Španělsko (10,0 %), kde ale i díky slušnému hospodářskému růstu došlo k mírnému zlepšení (–0,6 p. b.). Relativně obtížná situace nadále přetrvávala ve Švédsku (8,6 %) a Francii (8,3 %).

Graf č. 15 Obecná míra nezaměstnanosti (v %, věk 15 až 64 let), očekávání vývoje nezaměstnanosti ze strany domácností* (v p. b.) a volná pracovní místa (v tis.)

Pozn.: Míry nezaměstnanosti jsou očištěny pomocí trendcyklu.

VPM = pouze volná pracovní místa s délkou evidence do šesti měsíců. (stav na konci čtvrtletí).

*Sezónně očištěné saldo očekávání nezaměstnanosti v nejbližších 12 měsících (rozdíl mezi procentuální četností odpovědí domácností, růst a pokles vyjádřený v procentních bodech). Vyjadřuje měsíční průměr za celý kvartál, u posledního období potom průměr za první dva měsíce.

Zdroj: ČSÚ (VŠPS, konjunkturální průzkum), MPSV (VPM registrovaná na úřadech práce)

Meziroční růst počtu registrovaných uchazečů

Významnější ochlazení tuzemského pracovního trhu dosud nenaznačují ani údaje z úřadů práce. Sezónně neočištěný podíl registrovaných uchazečů o práci na celkové populaci

²⁵ Údaje o mírách nezaměstnanosti v Česku vycházejí z VŠPS (dle metodiky ILO) a jsou sezónně očištěny pomocí trendcyklu.

²⁶ Počet ekonomicky neaktivních osob, které práci aktivně nehledají, ale současně uvádějí ochotu pracovat, dosáhl letos v 1. pololetí 76 tis. a tato skupina se meziročně snížila o 5 tis.

o práci letos zvolňoval. Nezaměstnanost se zvýšila ve všech okresech.

15 až 64letých dosáhl na konci letošního července 5,0 % (muži: 4,4 %, ženy: 5,5 %). Tento podíl se meziročně zvyšuje již více než dva a půl roku, letos však růst nezaměstnanosti šestý měsíc v řadě zvolnil (na +0,5 p. b.)²⁷. Nezaměstnanost je tradičně výrazně regionálně diferencovaná²⁸. Nynější nárůst registrovaných uchazečů o práci může (kromě běžné sezónnosti) a probíhajících strukturálních změn v ekonomice souviset s vyšší aktivitou úřadů práce v oblasti poradenství a rekvalifikací a také s flexibilnějšími možnostmi jejich kontaktu (digitálně na dálku). Nelze vyloučit, že se již mohla projevovat i větší odvaha lidí měnit nevyhovující pracovní místa (např. s motivací k vyššímu výdělku či zvýšenou podporou v prvních měsících nezaměstnanosti, jež platí od ledna 2026).

Nabídka volných míst prostřednictvím úřadů práce meziročně mírně vzrostla. Tlak uchazečů na místa se však lehce zvýšil.

Úřady práce evidovaly letos na konci dubna 100,9 tis. volných míst (v zásadě jen místa s dobou evidence kratší než šest měsíců) a jejich počet se druhý měsíc v řadě meziročně zvýšil (naposledy o 5,4 tis.). Na 1 volné místo připadalo aktuálně v Česku 3,6 uchazeče (vč. osob dočasně nedosažitelných). To sice bylo stále lehce více než ve stejném období loni (3,4), avšak zároveň (spolu s letošním červnem) nejméně za posledních devět měsíců. Přetrvával významný strukturální nesoulad nabídky a poptávky z kvalifikačního²⁹ i regionálního pohledu³⁰. Obavy lidí z růstu nezaměstnanosti (vyjádřené v ročním výhledu v rámci konjunkturálních průzkumů) letos od března velmi mírně narůstaly, ovšem meziročně byly stále nižší a jejich úroveň ani v srpnu nepřekračovala dlouhodobý průměr.

6.2 Mzdy

Přetrvával relativně stabilní a svižný růst nominálních mezd.

Ve 2. čtvrtletí 2026 dosáhla průměrná hrubá měsíční nominální mzda zaměstnance v národním hospodářství 51 966 korun. Meziročně vzrostla o 6,4 %, což bylo nepatrně více než v 1. čtvrtletí 2026 (kdy po zpřesnění tempo činilo 6,1 % a výše mezd 49 328 korun), ale současně méně než v průměru za roky 2024 i 2025 (shodně +6,6 %). Sezónně očištěná mzda posílila letos ve 2. čtvrtletí mezikvartálně o 1,6 % a zvyšovala se podobným tempem jako v předchozích obdobích (vč. roku 2025). Relativně mírný růst spotřebitelských cen vytvořil prostor k dalšímu svižnému posílení kupní síly zaměstnaneckých výdělků. Průměrné mzdy se tak reálně navýšily meziročně o 4,3 % a rostly desátý kvartál v řadě a současně dosáhly mírně vyššího tempa než v průměru za roky 2024 i 2025. Kupní síla hrubých mezd se již nacházela mírně nad úrovní konjunkturního roku 2019, avšak ve srovnání s 2. čtvrtletím 2021 (jež stálo na pokraji silné inflační vlny) stále lehce zaostávala (o 2,5 %). V případě čistých výdělků ovšem již i tuto úroveň patrně mírně překročila³¹.

Příznivý vývoj spotřebitelských cen vedl k dalšímu významnému navýšení kupní síly mezd. Ta i přesto úroveň z roku 2021 ještě nepřekonal.

Ke mzdovému růstu nadále přispíval citelný nedostatek volné pracovní síly v řadě

Letošní svižný mzdový růst probíhal v prostředí mírného růstu tuzemské ekonomiky doprovázeného pouze slabým posilováním produktivity práce (vztahené na pracovníka). Důležitou roli hrály přetrvávající nerovnováhy na trhu práce spočívající zejména

²⁷ Letos v lednu přitom dosáhl 0,8 p. b., což tehdy představovalo nejvýraznější zhoršení od vrcholu pandemie (resp. března 2021).

²⁸ Nejvyšší podíl nezaměstnaných (k obyvatelstvu ve věku 15–64 let) měli letos v červenci muži v okrese Karviná (11,0 %) a ženy na Mostecku (12,0 %). Celková nezaměstnanost v pásmu 7 až 10 % sužovala okresy Bruntál, Ostrava, Sokolov, Chomutov, Ústí nad Labem, Děčín, Louny. Naopak nejnižší byla stále v okresech Praha-západ a Praha-východ (2,0 %), Rychnov nad Kněžnou (2,9 %), Pelhřimov (3,0 %), Zlín (3,5 %), Kroměříž, Ústí nad Orlicí a Jindřichův Hradec (shodně 3,6 %). Meziročně se nezaměstnanost zvýšila ve všech okresech Česka – nejvíce vlivem útlumu těžby uhlí na Karvinsku (+1,1 p. b.), dále na Bruntálsku (+1,1 p. b.), Prostějovsku a Děčínsku (+0,8 až 0,9 p. b.). Mírně nadprůměrný růst nastal ale např. i v Plzni (z 3,5 % na 4,1 %) či v Praze (z 3,4 % na 3,9 %).

²⁹ U třetí čtvrtin nabízených volných pracovních míst postačovalo uchazečům pouze základní vzdělání a u 90 % středoškolské bez maturity. Naopak více než třetina všech registrovaných uchazečů o práci disponuje alespoň maturitním vzděláním a celých 70 % uchazečů dosáhlo alespoň nižší formy středoškolského vzdělání. Nelze však opomenout fakt, že lépe placená místa pro uchazeče s vyšší kvalifikací jsou často primárně nabízena jinou formou než prostřednictvím úřadů práce.

³⁰ Nejvíce uchazečů na místo připadá tradičně v „hornických okresech“ Karviná (19,1) a Sokolov (18,3), dále pak Ústí nad Labem (17,1), Děčín (16,4), Bruntál (10,5), Jablonec n. Nisou (9,5) a Ostrava (8,6). Naopak téměř vyrovnaný poměr mezi uchazeči a místy byl v okresech Tachov (1,2), Praha-východ a Praha-západ, Mladá Boleslav a Prachatice (shodně 1,3), relativně příznivý byl např. i v Praze (1,7) či v okolí Plzně. Tlak uchazečů na volná místa se meziročně zvýšil v 60 % okresů, nejvíce v Ústí nad Labem (z 8,8 na 17,0, a to hlavně kvůli absolutnímu úbytku míst) a Děčín (z 13,8 na 16,4), mezi kraji nejvíce na Liberecku a ve středních Čechách. Mezi okresy naopak klesl zejména v Hodoníně (z 12,2 na 7,4) a Karvině (z 24,4 na 19,1), mezi kraji hlavně v Jihomoravském kraji a v Kraji Vysočina.

³¹ U čistých výdělků promlouvá do jejich vývoje nepříznivě mírné zvýšení daňového zatížení práce vlivem znovuzavedení zaměstnaneckých odvodů na nemocenské pojištění (celkový odvod sociálního pojištění za zaměstnance se zvýšil z 6,5 % na 7,1 %), jež bylo schváleno v rámci vládního konsolidačního balíčku (s účinností od ledna 2024). K růstu kupní síly výdělků naopak významně přispělo zrušení superhrubé mzdy (od ledna 2021).

oborů. Významnou roli měla i opatření státu prostřednictvím institutu minimální mzdy i stanovení platových tabulek zaměstnanců placených z veřejných rozpočtů.

v dlouhodobějším nedostatku volné pracovní síly, jenž je nejvíce viditelný ve stavebnictví, ale i v řadě oblastí služeb (např. v dopravě či pohostinství), což stimuluje další růst nominálních výdělků. Podobně působí i doznívající vliv silného růstu spotřebitelských cen i ziskovosti firem v období let 2022 až 2023, jenž se promítá do zvýšených mzdových požadavků zaměstnanců. Vzhledem k přetrvávající relativně nízké nezaměstnanosti (i k jejímu vcelku stabilnímu výhledu na nejbližší období) a absenci výrazněji akcentovaných obav domácností z jejího růstu mohlo docházet k větší fluktuaci pracovníků (vlivem zvýšené motivace ke změně pracovního místa s vidinou vyššího výdělků). Na mzdový vývoj působila také aktivita státu – jednak prostřednictvím poměrně svižného plynulého navyšování minimální mzdy³² a dále zejména růstem platů ve veřejném sektoru (ten bývá v posledních letech zpravidla výrazněji diferencovaný z hlediska různých oblastí veřejných služeb a také různého načasování v rámci roku³³).

Vysoký mzdový růst v administrativních a podpůrných činnostech pokračoval druhým rokem v řadě. Svižný růst byl patrný i v řadě dalších nízkovýdělečných odvětví.

Mezi hlavními odvětvími vybočovaly v 1. pololetí 2026 (stejně jako po celý loňský rok) silnou mzdovou dynamikou administrativní a podpůrné činnosti, kde se průměrné hrubé výdělky meziročně zvýšily o 14,4 % a přiblížily se hranici 40 tis. korun měsíčně. Růst zde byl koncentrován do segmentu pracovních agentur, relativně významně si polepšili např. i zaměstnanci v úklidových službách. Mírně nadprůměrně (v pásmu od 6,6 % do 7,4 %) vzrostly výdělky v dalších odvětvích s nižší mzdovou úrovní – zemědělství, lesnictví a rybářství, ve vodním a odpadovém hospodářství, stavebnictví, činnostech v oblasti nemovitostí a také v kulturních, zábavních a rekreačních činnostech. Dařilo se ovšem i vyspělým podnikovým službám soustředěným zejména v odvětví profesních, vědeckých a technických činností, kde se mzdy zvyšovaly nadprůměrně i v letech 2024 a 2025 a letos vzrostly o 7,1 % (na 63,8 tis. korun). Podobné navýšení zaznamenalo i peněžnictví a pojišťovnictví (v absolutním vyjádření šlo o 5,9 tis. – nejvíce ze všech odvětví). V informačních a komunikačních činnostech mzdový růst ve srovnání s loňským tempem zvolnil na 6,4 %, i tak zde zaměstnanci pobírali vůbec nejvíce (94,3 tis. korun). Obě výše uvedená „vysokovýdělková“ odvětví spojuje i mírný pokles evidenčního počtu pracovníků, jenž zde přetrvával druhým rokem. Z odvětví s významnou rolí veřejných služeb se letos mzdy zvyšovaly nejvíce ve veřejné správě, obraně a sociálním zabezpečení (+7,5 %), nejvyšší úroveň výdělků si ovšem podrželi zaměstnanci ve zdravotní a sociální péči (54,1 tis. korun), a to přes pokračující skromnější mzdový růst (+4,6 %). Ve významném odvětví obchodu, soustřeďujícím bezmála pětinu zaměstnanců z celého sektoru služeb, mzdový růst po slabším loňském roce mírně zrychlil na 6,3 %.

Nejvyšší mzdovou úroveň mezi odvětvími si i přes pokles zaměstnanosti udržely informační a komunikační činnosti.

Mzdové tempo v průmyslu třetím rokem v řadě oslabilo. Řada významných exportních oborů redukovala zaměstnanecká místa.

Mzdový růst v průmyslu letos dosáhl 5,6 %, jeho tempo třetím rokem v řadě kleslo a zaměstnanců zde ubývalo fakticky nepřetržitě od roku 2019. Projevuje se zde řízený útlum významné části těžebního průmyslu, který je doprovázen pokračujícím slabým růstem průměrných mezd (aktuálně +3,6 %). V rámci zpracovatelského průmyslu si nejvíce polepšili zaměstnanci v potravinářství (+6,9 %) a výrobě elektrických zařízení (+6,6 %), nejméně ve výrobě stavebních materiálů, strojírenství a kovodělném průmyslu (shodně +5,1 %). To v zásadě odpovídá současným hospodářským výsledkům těchto oborů. Ty se projevují i v energetice, kde letos mzdový růst ovlivněný i vysokou loňskou výplatou odměn razantně zvolnil (na 2,8 %, nejméně mezi všemi odvětvími). V rámci služeb citelně zpomalilo mzdové tempo v dopravě a skladování (na +4,4 %). V ubytování, stravování a pohostinství, typickém svou velmi nízkou mzdovou úrovní, se dopad zákonného navýšení minimální mzdy příliš neprojevil. Slabší mzdové tempo (+5,8 %) zde kontrastovalo se svižným růstem zaměstnanosti. Podobně na tom byly také ostatní činnosti služeb³⁴, kde

Relativně nízký mzdový růst v energetice souvisí s loňskou vysokou výplatou mimořádných odměn.

³² Ta se od ledna 2026 zvýšila meziročně o 7,7 % na 22 400 tis. korun.

³³ Od letošního ledna se posílily výdaje na platy pracovníků ve školství, vojáků a bezpečnostních sborů. Od dubna došlo u zaměstnanců odměňovaných podle zákona o státní službě a zákoníku práce k valorizaci platových tarifů: u státních zaměstnanců a dalších administrativních profesí včetně kultury (o 9 %), u zdravotnických pracovníků a zaměstnanců v sociálních službách (o 5 %) a u lékařů a zubařů (o 2 %).

³⁴ Ty zahrnují především různorodé služby pro domácnosti (opravy výrobků, kadeřnické a kosmetické činnosti aj.).

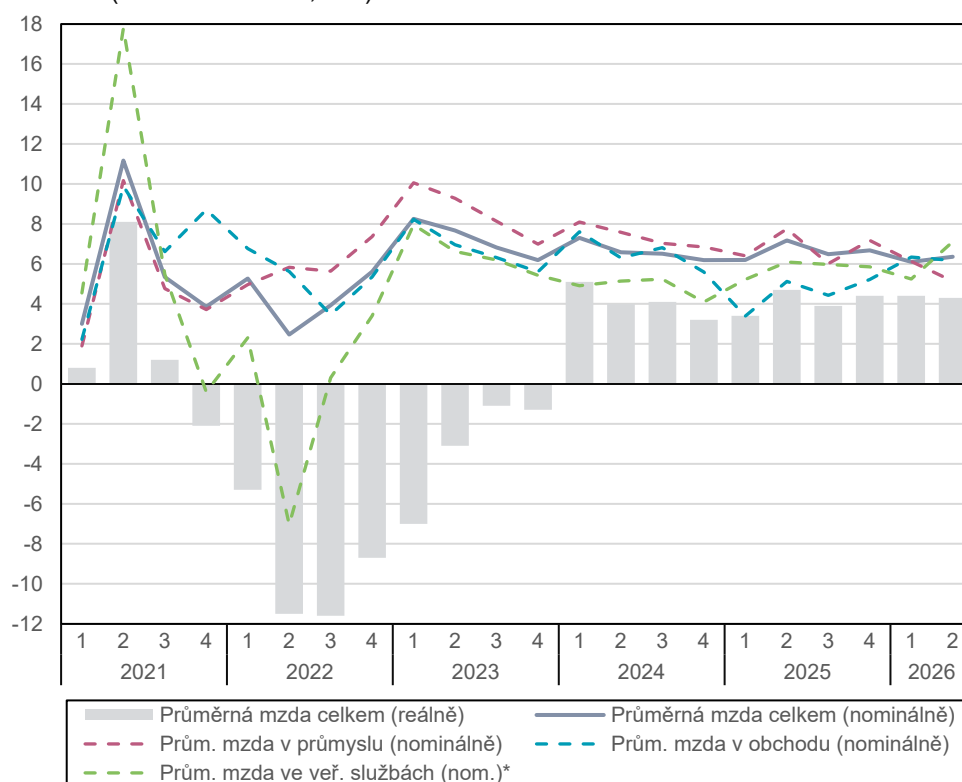
mzdový růst ve srovnání s loňským tempem citelně oslabil (na 3,0 %) a průměrné výdělky nedosahovaly ani tří čtvrtin úrovně národního hospodářství.

Procentní mzdový růst v Praze se významně neodlišoval od ostatních regionů.

Problémy těžebního průmyslu se odrazily v poklesu počtu zaměstnanců na úrovni celého Moravskoslezského kraje.

Mezi regiony rostly letos v 1. pololetí průměrné nominální mzdy meziročně nejvíce v Plzeňském kraji (+7,0 %), nejméně v kraji Ústeckém (+5,3 %). Mzdová dynamika v Praze kopírovala celostátní tempo, ovšem evidenční počet zaměstnanců zde spolu s Pardubickým krajem rostl nejvíce ze všech regionů (+1,5 %). Nepatrné snížení počtu zaměstnanců postihlo pouze Moravskoslezský kraj (−0,2 %), kde se promítl dopad razantního útlumu těžeb uhlí). Mzdová hladina v Praze (66,5 tis. korun/měsíc) převyšovala národní úroveň skoro o třetinu, řádově méně pak ve středních Čechách (s 51,8 tis.). Nejnižší mzdovou úroveň vykazují dlouhodobě podniky v Karlovarském kraji³⁵ (letos na 85 % celorepublikové hladiny) s drobným odstupem následně v kraji Zlínském, Olomouckém a Pardubickém.

Graf č. 16 Průměrná nominální a reálná mzda v národním hospodářství a vybraných odvětvích (meziroční změna, v %)

*Zahrnuje odvětví s významnou rolí vládního sektoru: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení; Vzdělávání; Zdravotní a sociální péče; Kulturní, zábavní a rekreační činnosti.

Zdroj: ČSÚ

³⁵ Výdělky zaměstnanců bydlících v tomto malém kraji však mohou být ve skutečnosti vyšší díky dojíždě za prací do ostatních regionů Česka a také díky práci v Německu.